

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Základní škola Mistra Jana Husa a Mateřská škola Husinec

Název programu:

„ Rok se sluníčkem “

Školní rok 2023 - 2026

Zpracovatel: Bc. Vendulka Pěstová – zástupce ředitele pro MŠ

Na tvorbě se spolupodílel: kolektiv učitelek mateřské školy

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání.....	5
3.1. Věcné podmínky	5
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky.....	6
3.4. Organizace chodu MŠ	7
3.5. Řízení mateřské školy	8
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7. Spoluúčast rodičů	10
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	11
3.10.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
4. Organizace vzdělávání.....	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu „Rok se sluníčkem“	16
5.1. Filozofie školy.....	16
5.2. Cíle a záměry školy.....	17
5.2.1. Cesta k našim cílům – formy a metody vzdělávací práce	18
6. Vzdělávací obsah, integrované bloky.....	19
Integrované bloky.....	20
6.1. Vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy sledované u dětí během celé předškolní docházky v jednotlivých oblastech v rámci všech integrovaných bloků	20
6.2. Specifické vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy pro realizaci dle jednotlivých integrovaných bloků	24
6.2.1. Voláme sluníčko, haló, haló.....	24
6.2.2. Jak sluníčko namalovalo podzim.....	27
6.2.3. Sněží, sněží potichu, slunce chodí v kožichu.....	29
6.2.4. Sluníčko už zase svítí, vyšívá svět pestrou nití.....	31
6.2.5. Koulej se, sluníčko, kutálej	34
7. Autoevaluace.....	37

1. Identifikační údaje o škole

Název školy: Základní škola MJ Husa a Mateřská škola Husinec

Adresa: Kostnická 227, Husinec, 38421

Právní forma: Příspěvková organizace od 1. 1. 2003

IČO: 47 258 365

Ředitel školy: Mgr. Eva Zemanová

Bc. Vendulka Pěstová – zástupce ředitele pro MŠ

Charakteristika MŠ: 2- 3 třídy s celodenním provozem (dle počtu přijatých dětí)

Kapacita: 62 dětí

Telefon: *mateřská škola* - 474 770 461, 474 770 462

ředitelna- 388 331 234

E-mail: skolka@zshusinec.cz

www stránky: www.zshusinec.cz

Provozní doba: *Po - Pá* 6,00 – 16,30 hod.

Zřizovatel: Město Husinec

Platnost: od 1. 9. 2023 – 31. 8. 2026

1. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola se nachází v sídlištní části města Husinec, které je známo především jako rodné město – Mistra Jana Husa. Ačkoli je škola umístěna v sídlištní zástavbě, není odtud daleko do krásné zdravé přírody Pošumaví, která celé město obklopuje a umožňuje dětem nejen celoroční pobyt a pohyb na čerstvém vzduchu, sledování změn ročních období, ale i pozorování typického panoramatu Šumavy. Na vycházkách mají děti možnost přirozeně pozorovat život na louce, u řeky i rybníka, v lese či na venkovském hospodářství.

Prostředí, ve kterém děti vyrůstají, nás již samo o sobě vybízí nejen k podpoře zdravého životního stylu, k úctě živé i neživé přírody, ale i k zachování tradic našich předků, které s sebou nesou nádech moudrosti a sounáležitosti. Těší nás podpora zřizovatele i místních drobných podnikatelů a rodáků, kteří umožňují dětem nejen bezproblémový provoz mateřské školy, ale pomáhají dětem zajistit a zpřístupnit i některé nevšední zážitky.

Mateřská škola pracuje pod Základní školou Mistra Jana Husa. Otevřeny jsou zde 2 (ev.3) třídy s celodenním provozem, kde je zaměstnán odpovídající počet kvalifikovaných učitelek. Kapacita školy pojme 62 dětí. Prostory mateřské školy jsou od roku 2013 nově rozšířeny o jednu třídu. Zrekonstruována byla též zahrada, kam byly dodány moderní bezpečné herní prvky. Příjezdová asfaltová cesta a plocha před školou byla též zrekonstruována v roce 2016 a slouží jako prostor pro jízdu na odrážedlech.

V suterénu budovy ZŠ a MŠ se nachází školní kuchyně. V přízemí mateřské školy se nalézá zázemí učitelek a provozních zaměstnanců, šatny dětí, úklidová místnost a WC pro děti. Najdeme zde také malou učebnu, kde je vhodný prostor pro realizaci zájmových kroužků.

V prvním patře budovy byly vytvořeny tři třídy pro MŠ, každá s vlastní umývárnou a WC. Do každé z tříd jsou děti rozdělovány podle věku - jde tedy o třídy zpravidla homogenní.

Moderní vybavení tříd zahrnuje dvě části - *pracovní*, kde se nachází dřevěné stolečky s židlemi k výtvarné práci i k stolování a část *herní*, která nabízí širokou škálu hraček i malou knihovnu s dětskou literaturou. Hračky a nábytek odpovídají hygienickým i bezpečnostním normám věku dětí.

Výchovu k zdravému životnímu stylu podporujeme nejen při běžném dění v mš, ale také si pro zpestření zveme lektory či divadelní společnosti s jejich programem přímo do mateřské školy. Další zajímavé prožitky a zkušenosti dětem umožňujeme i prostřednictvím školních výletů, které se organizují každý rok.

Důležitým momentem v životě naší mateřské školy je také poskytnutí prostoru rodičům pro jejich spoluúčast na dění školy. Na začátku i na konci každého školního roku mají rodiče příležitost v podobě informačních schůzek nabídnout či doporučit společné akce, kterých by se chtěli zúčastnit, a kde by se chtěli popřípadě realizovat, či navrhnout změny stávající vzdělávací nabídky.

V neposlední řadě spolupracujeme se základní školou. Pro děti z MŠ a prvních tříd organizujeme například společná divadelní představení, výukové či hudební programy a nechybí ani návštěvní den předškoláků v první třídě.

Důležitá je pro nás také spolupráce se zřizovatelem, sponzory, odborníky z pedagogicko-psychologické poradny či SPC, logopedy a dětským pediatrem.

2. Podmínky vzdělávání

2.1. Věcné podmínky

Dětské potřeby, bezpečí provozu a předepsané hygienické normy jsou pro naši mateřskou školu jedním z prvořadých cílů, a proto se ji snažíme vybavit nábytkem a hračkami, které odpovídají nejen těmto požadavkům, ale svou pestrostí a různorodostí dávají dětem příležitost k všestrannému rozvoji. Hračky jsou ve většině tříd umístěny tak, aby na ně děti mohly samy dosáhnout a zároveň se tak mohly učit ukládat je samostatně na své místo. V každé třídě je malá knihovna s dětskou literaturou.

Třídy, chodba i nástěnky v šatnách jsou vyzdobeny pracemi dětí, aby i návštěvníci mateřské školy mohly vnímat tvořivou atmosféru a úsilí, které děti do svých výrobků vložily.

Každá třída má k dispozici vlastní umývárnu a WC. Počet umyvadel i záchodků odpovídá počtu dětí ve třídě. WC jsou od sebe oddělena přepážkou a ve dvou umyvárnách se nachází také sprchový kout.

Potřeby pro odpolední odpočinek (matračky a pokrývky) jsou umístěny ve větratelných místnostech určených k jejich skladování.

Součástí školy je i malá učebna pro menší skupinu dětí, která je k dispozici při organizaci kroužků.

Na budovu školy navazuje prostorná zahrada, která se dá využít v každém ročním období. Mateřská škola má k dispozici elektronické klávesy ve dvou třídách a v jedné třídě piano.

Zlepšování materiálně – technických podmínek mateřské školy je závislé na schválení rozpočtu zřizovatelem. Současné vybavení je soustavně udržováno v dobré kvalitě.

Zaměřujeme se na pravidelnou obnovu vnitřního vybavení tříd dostatečným množstvím kvalitních hraček, nábytku a didaktických pomůcek odpovídající věku dětí.

Bylo vyměněno zastaralé vybavení šaten, tříd i zázemí pro učitelky, vybudováno nové pískoviště a vyměněna vstupní vrata do areálu mateřské školy. Změny a plány naší mateřské školy v této oblasti jsou podrobněji zaznamenávány v dokumentu Vlastní hodnocení školy.

2.2. Životospráva

Mateřská škola poskytuje dětem v souladu s patřičnými předpisy plnohodnotnou a vyváženou stravu. Obvykle se vaří tradiční česká jídla přizpůsobená dětem, ale do jídelníčku se také zařazují i nová či méně obvyklá jídla, aby děti měly možnost je poznat. Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn pitný režim. Ve třídách mají děti stále k dispozici samoobslužný barel či konvici s čajem či čistou vodou.

Jednotlivé třídy dodržují správné časové intervaly mezi všemi jídly. Do jídla děti nenutíme, pouze je vhodně motivujeme.

Pravidelný denní řád v naší mateřské škole vychází ze školního vzdělávacího programu. Je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a individuálním zvláštnostem dětí a reaguje tak na momentální situace vzniklé v jednotlivých třídách. Dostatečný pobyt venku na čerstvém vzduchu je pro naše děti každodenní samozřejmostí. Všechny činnosti, které jsou s dětmi prováděny venku, jsou přizpůsobeny momentálnímu počasí a kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek možností k volnému pohybu ať už na školní zahradě nebo při vycházkách do okolí.

Respektujeme individuální potřeby aktivity, odpočinku a spánku. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme alternativní klidové činnosti (např. prohlížení knih, omalovánky, grafomotorické listy, krátké logopedické chvílky, atd.).

V oblasti životosprávy je naším dlouhodobým cílem vytváření zásad zdravého životního stylu (zejména správné stravování, dostatečné pohybové vyžití na čerstvém vzduchu).

2.3. Psychosociální podmínky

Snažíme se, aby se děti i dospělí cítili v prostředí naší mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně, protože jen místo, kde existují hranice, je místo bezpečné. K tomu nám

pomáhají společně vytvořená pravidla našeho soužití. Pravidla dodržujeme všichni – děti i dospělí. Konkrétní pravidla jsou rozpracována v jednotlivých TVP¹.

Nově přichozím dětem je poskytnuta přiměřeně dlouhá doba pro adaptaci. Paní učitelky jim pomáhají s poznáváním nového prostředí a nových situací.

Respektujeme potřeby, individualitu a zvláštnosti každého dítěte, a proto necháváme dětem vždy dostatek času pro dokončení činností (výtvarných, pohybových, hudebních aj.). K jedinečnosti každého dítěte zachováváme respekt a vedeme k tomu i ostatní děti. Nikdo není upřednostňován ani znevýhodněn. Děti se během dne řídí denním režimem dané třídy a zároveň mají dostatek volného času pro spontánní aktivity. Spontánní a řízené aktivity jsou dostatečně vyvážené a provázané.

Vytváříme ve třídách přátelské klima. Učitelky dětem naslouchají, jsou vůči dětem empatické a podporují jejich práci.

Vzdělávání je vytvářeno formou vzdělávací nabídky, která zahrnuje všech pět vzdělávacích oblastí. Do činností děti nenutíme, ale motivujeme vhodnými prostředky. Vzdělávací nabídka je dětem tematicky blízká, pestrá, pochopitelná, přiměřeně náročná a prakticky využitelná. V předškolním vzdělávání uplatňujeme zejména prožitkové a situační učení, které souvisí s tím, co se aktuálně děje v našem blízkém okolí. Pedagogický sbor poskytuje kvalitní jazykový vzor, podporuje děti v samostatnosti. Konkrétní práce dětí jsou dostatečně oceňovány pozitivní zpětnou vazbou, a to zejména individuálně zcela konkrétním popisem.

Vztahy mezi učitelkami a dětmi fungují na vzájemné důvěře, toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a vzájemné pomoci. Učitelky se také dostatečně věnují vztahům ve třídách a snaží se tyto vztahy citlivě ovlivňovat, aby se předcházelo počínajícím prvkům šikany. Chceme u dětí podporovat sebedůvěru, samostatnost i schopnost přiměřené sebekritiky a vést děti k tomu, aby se nebály vyjádřit svůj názor a poprosit bez ostychu o pomoc.

2.4. *Organizace chodu MŠ*

Provoz mateřské školy je každý den od **6,00 - 16,30 hodin**.

---

¹ Třídní vzdělávací program

Děti se ráno scházejí v kmenové třídě od 6,00 do 7,30 hodin. Následně si třídní učitelky odvádějí děti do svých tříd. Odpoledne se děti opět scházejí v kmenové třídě, a to od 15,00 hodin, kde si je rodiče mohou vyzvednout do 16,30.

Režim dne mateřské školy respektuje odlišnosti potřeb dětí dle věku, je proto do podrobností předmětem zpracování třídního vzdělávacího programu jednotlivých tříd. Pevnými body jsou intervaly mezi jídlami a provozní doba školy.

V každé třídě se zařazují zdravotně preventivní aktivity - zejména krátké pohybové chvílky ve třídě či při pobytu venku, přičemž učitelky berou v úvahu individualitu každého dítěte. Další aktivity, které se dětem nabízí v rámci třídních vzdělávacích programů, jsou vždy voleny tak, aby spontánní i řízené činnosti byly vzájemně vyvážené a provázané. Činnosti a aktivity mají individuální, skupinový či frontální charakter, ale vždy jsou však voleny tak, aby vedly děti k samostatnosti a otvíraly jim možnost vlastní iniciativy.

Při vstupu do mateřské školy je po dohodě rodičů s třídní učitelkou dětem umožněn individuální adaptační režim.

2.5. *Řízení mateřské školy*

Zástupce ředitele pro MŠ je pověřen ředitelkou ZŠ a MŠ řízením mateřské školy. Zástupce ředitele pro MŠ usiluje o klidné a přátelské prostředí na pracovišti, založené na vzájemné důvěře a toleranci, vytváří prostor pro spoluúčast na řízení mateřské školy. Povinnosti a pravomoci zaměstnanců školy jsou jasně stanovené jejich pracovní náplní. Jedná se nejen o přímou pedagogickou činnost u dětí, ale také vedení záznamů o dětech, pořádání akcí a programů nad rámec pedagogické činnosti. Zástupce ředitele pro MŠ hodnotí práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje týmovou práci. Vyžaduje a podporuje další vzdělávání učitelek.

Učitelky jsou v každodenním vzájemném osobním kontaktu, komunikace je založena na otevřeném jednání, vstřícnosti a flexibilním řešení případných konfliktů. Individuální problémy řeší zástupce ředitele pro MŠ s konkrétní učitelkou v soukromí. Problémy týkající se celé mateřské školy jsou řešeny na pravidelných pedagogických poradách. Otázky nad rámec pravomocí zástupce ředitele pro MŠ jsou řešeny s ředitelkou ZŠ a MŠ.

Škola spolupracuje zejména s rodiči, reaguje na jejich podněty, informuje je o dění ve škole. K tomu využívá každodenního osobního kontaktu, informačních schůzek, nástěnky a webové stránky školy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, pedagogicko-psychologickou poradnou či SPC, pediatrem a Policií ČR. Úzká spolupráce probíhá i se základní školou.

Mateřská škola se řídí školním vzdělávacím programem, na jehož tvorbě se podílejí zejména všechny učitelky. Nové podněty či připomínky mohou podat další pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy, děti i rodiče. Ze ŠVP² pak vychází třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd.

V této oblasti směřujeme ke sjednocení a zjednodušení způsobu autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání tak, aby se staly skutečným nástrojem ke zlepšování odborné úrovně ve všech rovinách života v naší mateřské škole a zasahovaly konkrétně do praxe.

2.6. Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje odpovídající počet učitelek. Průběžně se dále aktivně sebevzdělávají, využívají nabídky vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT³. Ze strany zástupce ředitele pro MŠ i ředitelky ZŠ a MŠ je rozšiřování kvalifikace vítáno a podporováno.

V péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje mateřská škola s odborníky a snaží se tak pro děti zajistit co nejlepší podmínky pro jejich rozvoj viz. Podmínky vzdělávání pro děti s SPU a děti nadané.

Zaměstnanci tvoří dobře fungující tým na základě společně vytvořených a jasných pravidel:

- chováme se profesionálně
- dodržujeme pedagogické i metodické zásady při výchově a vzdělávání dětí
- ve třídách vytváříme pohodovou a klidnou atmosféru
- jsme empatické vůči kolegyním
- vzájemně si předáváme nové poznatky ze seminářů
- vzájemně se inspirujeme, předáváme si nové nápady
- půjčujeme si navzájem pomůcky
- pravidelně se scházíme na pedagogických poradách

---

² Školní vzdělávací program

³ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- dbáme společenských pravidel a zásad slušného chování

2.7. Spoluúčast rodičů

Základní snahou naší mateřské školy je vytvoření prostoru pro spoluúčast rodičů při činnosti mateřské školy a vzájemná otevřená komunikace. Jedná se předně o organizaci školního roku, výletů, společných akcí a eventuálních změn (např. denního režimu), které by po vzájemné dohodě mohly vzniknout. Rodiče mohou pomáhat také ohledně potřeb opravy a údržby mateřské školy, ať již svou fyzickou prací nebo finanční podporou v podobě sponzorského daru.

Rodiče mají možnost v průběhu celého roku vznášet dotazy ohledně chodu mateřské školy či se informovat o vzdělávacích pokrocích svých dětí a to formou individuálních konzultací, které si domlouvají s třídní učitelkou či zástupcem ředitele pro MŠ, či na informačních schůzkách, které mateřská škola organizuje minimálně dvakrát do roka.

Učitelky se snaží příliš nezasahovat do soukromí rodiny. Osobní údaje a informace o dětech a rodičích jsou bezpečně chráněny (bez souhlasu rodiny nejsou poskytovány druhým osobám).

Při příchodu nového dítěte do mateřské školy mají rodiče, v první fázi adaptačního období, možnost se individuálně domluvit na dalším postupu s třídní učitelkou. Každý z rodičů je osobně informován o prospívání a vzdělávacích pokrocích svých dětí, popř. o problémech (odmítání stravy, problémy s udržením pozornosti při činnostech, problémová komunikace v kolektivu apod.). Při výchově a vzdělávání konzultují učitelky s rodiči individuální zvláštnosti jejich dětí tak, aby na ně později mohl být brán zřetel při výchovně vzdělávací práci. Mateřská škola se snaží doplňovat rodinnou výchovu a snaží se rodičům pomáhat v péči o dítě.

V oblasti spolupráce je naším dlouhodobým cílem vytrvat v dobré komunikaci se všemi zúčastněnými a vytrvale posilovat již vzniklé vztahy. Důležitým bodem je také podpora nových podnětů a nápadů, která by naši činnost rozšířila i nad rámec mateřské školy a otevřela nám obzory např. ke spolupráci s partnery ze zahraničí.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší mateřské škole upravovány podmínky podle pravidel systému péče o děti s podpůrnými opatřeními.

Po potřebné pedagogické diagnostice v MŠ pracujeme na úrovni 1.stupně pedagogické podpory. V případě potřeby podpůrných opatření vyššího stupně doporučujeme rodičům diagnostiku ve školském poradenském zařízení. Navržená opatření uplatňujeme tak, aby došlo k vytvoření optimálních podmínek k rozvoji každého dítěte. Rovněž zohledňujeme případná zdravotní doporučení dalších specialistů.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování

- PLPP – pokud se v MŠ bude vzdělávat dítě s obtížemi, které třídní učitelka vyhodnotí jako obtíže vyžadující zvláštní péči (diagnostikuje, že jde o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami), vytvoří PLPP a bude zodpovědná za jeho realizaci a průběžné vyhodnocování úspěšnosti opatření. Třídní učitelka posoudí po stanovené lhůtě v PLPP míru účinnosti podpůrného opatření a navrhne další postup.
- IVP – individuální vzdělávací plán je opatřením vyššího stupně podpůrných opatření. Mateřská škola ho vytvoří na základě doporučení školského poradenského zařízení. Za tvorbu, realizaci a vyhodnocování je zodpovědná zástupkyně ředitele pro MŠ.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Naše mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných na základě vhodné diagnostiky a respektuje doporučení odborníků ze školského zařízení a rodičů tak, aby byl správně stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od 2 let vychází především ze znalostí specifik této věkové skupiny. Hlavním cílem vzdělávání v této věkové skupině je vytvoření bezpečného prostoru nejen po stránce materiální – vybavení a zařízení třídy, ale zejména – protože jde většinou o první zkušenost dítěte s déletrvajícím odloučením od rodičů – i po stránce psychosociální.

Vzdělávací cíle:

- vybudování si důvěry k učitelce
- vytvoření resp. upevnění hygienických návyků, sebeobsluha
- navazování prvních kontaktů s ostatními dětmi
- rozvíjení hrubé a jemné motoriky
- rozšiřování slovní zásoby, jednoduchá základní komunikace

Vzdělávací nabídka (je plně v kompetenci třídních učitelek) příklady :

- Individuální činnosti s dopomocí učitelky
- Seznamování se s prostředím třídy i zahrady a okolí – upevnění základních dovedností např. uklízení hračky na správné místo, správná manipulace s hračkou, zasouvání židličky, hygienické návyky a návyky při stolování, chůze ve dvojicích po chodníku, hry na školní zahradě a v přírodě – zejména při adaptaci, během roku upevňovat
- Třídní rituály – ranní přivítání, před jídlem, pro ztišení
- Jednoduché seznámení s režimem dne – obrázky – co je teď a co bude potom
- Hry osvojení si jednoduché komunikace – jméno dítěte, jména kamarádů, učitelek pozdrav, poděkování, prosba, vyjádření vlastní potřeby
- Jednoduché lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti, cvičení s pomůckou např. polštářek atp.
- Činnosti zaměřené na smyslové vnímání
- Navlékání velkých korálků, tvary na tyčku, stavebnice, třídění, základní barvy, kreslení
- Říkadla a písničky s nápodobou pohybu s doprovodem jednoduchých hudebních nástrojů
- Pojmenovávání obrázků, reálných předmětů, zvířat, rostlin, hledání detailu v obrázku
- Poslech vyprávěné pohádky, maňáskové divadélko
- Počet do do 3, jednoduché protiklady: malý x velký, hranatý x kulatý, hodně x málo, nahoře x dole

Očekávané výstupy:

- Dítě se nebojí samostatně komunikovat s učitelkou a ostatními dětmi ev. s dalším dospělým personálem, zná prostředí, v kterém se nebojí samostatně pohybovat
- Dítě má osvojené hygienické návyky, návyky při stolování, zvládne základy sebeobsluhy
- Dítě dokáže manipulovat s drobnějším materiálem a hračkami, kreslí
- Dítě se pohybuje obratněji a koordinovaněji
- Dokáže reprodukovat jednoduchou básničku, písničku s pohybem
- Dítě zvládne pojmenovat jednoduché obrázky, předměty, některá zvířata a rostliny
- Dítě se dokáže zapojit do jednoduchých společných her
- Dokáže naslouchat vyprávěné pohádce, sledovat maňáskové divadélko
- Dokáže roztřídit věci podle druhu, přiřadit stejnou barvu, napočítat do 3, ukáže podle názoru jednoduché protiklady

Učitelky citlivě přizpůsobují organizaci práce, činnosti často opakují, střídají nabídku činností, trénují návyky a praktické dovednosti dětí s ponecháním co největšího prostoru pro volnou hru a pohybové aktivity. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a hrou. Jsou však snadno unavitelné, potřebují důsledně respektující vedení a citlivou komunikaci a individuální přístup.

V naplňování ostatních cílů a záměrů ŠVP respektujeme odpovídající dosahovanou úroveň ve všech oblastech vývoje v této věkové skupině.

3.10.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola má ve třídě, kde jsou vzdělávány děti od 2 do 3 let, umístěn nábytek a hračky odpovídající této věkové skupině. Ostatní hračky jsou umístěny ve třídě tak, aby nebyly na dosah a byla tak zajištěna bezpečnost dětí. Ve třídě jsou také stanovena pravidla o bezpečném a správném ukládání hraček. Vybavení třídy je uspořádáno tak, aby co nejvíc umožňovalo možnost volného pohybu dětí.

V umývárně je instalována sprcha, je k dispozici přebalovací pult. V šatně i umývárně mají děti umístěny věci na převlečení a hygienické pomůcky v sáčku pod svou značkou.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami dle dohody s rodiči.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

Ve třídě spolupracují 2 učitelky. Přímá pracovní činnost učitelek se překrývá 2,5 hodiny. Při dopoledních činnostech až do příchodu druhé učitelky je ve třídě přítomen asistent pedagoga tak, aby ve třídě byly vždy přítomny 2 dospělé osoby.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Učitelky s rodiči pravidelně komunikují, zejména při předávání dětí, rodiče mají možnost vyžádat si individuální konzultaci.

Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V naší MŠ bude probíhat jazyková příprava dětí s povinnou předškolní docházkou, které nemají dostatečné znalosti českého jazyka takto :

- 1) Do 3 dětí ve třídě – v rámci ŠVP s důrazem na individuální péči
- 2) Nad 4 děti ve třídě – vznikne skupina do počtu 8 dětí, které se budou vzdělávat v českém jazyce v rozsahu 1 hodina týdně

3. Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání mateřské školy bylo zmíněno v kapitole „*Obecná charakteristika školy*“ a „*Podmínky vzdělávání*“.

Naše škola se zaměřuje zejména na environmentální výchovu a vzdělávání. Má kapacitu 62 dětí, které jsou rozděleny dle věku do 3 zpravidla homogenních tříd. Dle aktuální situace ve věkovém složení dětí MŠ a s přihlédnutím k individuálním potřebám dětí se mohou vytvořit i třídy heterogenní.

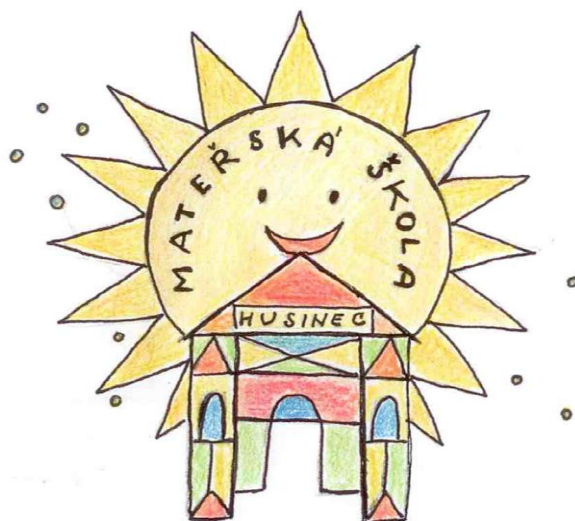
Třídy jsou umístěny v prvním patře budovy. Toto uspořádání se jeví jako optimální nejen z hlediska samostatné práce jednotlivých tříd, vzájemné komunikace učitelek, flexibility při společných programech, ale i z hlediska ranního a odpoledního spojování tříd a bezpečného přesunu dětí.

Denní režim školy je pouze orientační, může docházet k rozvolnění dle aktuálních potřeb a situací vzniklých ve třídách. Vzdělávací nabídka je volena tak, aby byla zachována vyváženost mezi činnostmi spontánními a řízenými. Pobyt venku zařazujeme denně s ohledem na počasí a potřeby dětí v souladu s environmentálním zaměřením školy a tím i zdravým životním stylem. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě optimálně alespoň v rozsahu 2,5 h dle možností a podmínek v MŠ. Odpolední odpočinek od 12,30 – 14,00 hodin je přizpůsoben potřebám dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny alternativní klidové činnosti. Odpolední blok je naplněn ponejvíce spontánními činnostmi. V řízené činnosti převažuje její individuální charakter nad skupinovým.

Doplňkové aktivity jsou organizovány společně po domluvě s rodiči v dopoledních i odpoledních hodinách. Většinou tematicky navazují na integrované bloky a rozšiřují tak vzdělávací nabídku. V případě výletů je organizace uzpůsobena dle požadovaných potřeb. Organizace chodu mateřské školy se řídí provozním řádem školy a školním řádem. Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit.

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem č. 561/2004 Sb., Vyhláškou č.14/2006 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Termín podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání na další školní rok je vždy zveřejněn na úřední desce Města Husinec, na webových stránkách školy a na nástěnce školy.

4. Charakteristika vzdělávacího programu „Rok se sluníčkem“

4.1. Filozofie školy

„Rok se sluníčkem aneb stavíme domeček z barevných kostiček“

Motto i logo naší mateřské školy vykresluje již samo o sobě cíle, kterých bychom společně s dětmi a rodiči chtěli dosáhnout. Na základě vstřícného, otevřeného a tolerantního klimatu, jehož symbolem je sluníčko, chceme vytvořit harmonický základ individuality a integrity každého dítěte, kterou symbolizuje domeček. Náš domek jako ucelená stavba se skládá z barevných kostiček, které znázorňují všechny oblasti vzdělávání, pomocí kterých bychom chtěli děti rozvíjet a dosáhnout dle jejich individuálních možností všech potřebných kompetencí důležitých pro jejich další aktivní život a vzdělávání.

Tyto oblasti se v konkrétních činnostech prolínají, prostupují a doplňují. Vedou tak dítě k smysluplnému, celistvému a radostnému poznávání souvislostí světa, který jej obklopuje. Dítě tak dostává možnost získat přiměřenou samostatnost fyzickou, psychickou i sociální.

Červená kostička – dítě a jeho tělo „Já“

- stimulace a podpora růstu a neurosvalového vývoje dítěte. Vytváření prostoru pro podporu fyzické pohody, zlepšování tělesnou zdatnosti, podpora rozvoje pohybových i manipulačních dovedností, sebeobslužných dovedností, zdravé životní návyky.

Modrá kostička – dítě a jeho psychika „Můj vnitřní svět“

- Podpora duševní pohody dítěte, jeho psychické zdatnosti a odolnosti, rozvoj intelektu, řeči, poznávacích procesů, citů i vůle. Rozvoj pozitivního sebepojetí a sebenahližení. Povzbuzení dítěte k dalšímu poznávání a učení. Rozvoj jazyka a řeči, rozvoj poznávacích procesů a intelektuálních dovedností a rozvoj sebepojetí, citů a vůle.

Žlutá kostička – dítě a ten druhý „Jsem kamarád“

- Rozvoj pozitivních vztahů v dětském kolektivu. Jde o posilování, kultivování a obohacování vzájemné komunikace mezi dětmi i mezi dítětem a dospělým.

Bílá kostička – dítě a společnost „Kde žiji“

- Uvedení dítěte do společenství ostatních lidí; umožnit mu poznat svět kultury i umění; pomoci dítěti osvojit si základní dovednosti a návyky společenského chování a vytvořit mu podmínky a prostor pro aktivní účast na vytváření pozitivního sociálního prostředí. Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách ; rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností ; rozvoj estetického vnímání; rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat přijatelným způsobem jeho proměny apod.

Zelená kostička – dítě a svět „Cestuji a pozoruji“

- Vytváření základního povědomí o okolním světě a o dění v něm, o vlivu člověka na životní prostředí.

Dle této filosofie se snažíme naplňovat cíle RVP PV, podle kterého také naše škola pracuje.

4.2. *Cíle a záměry školy*

Rozvíjíme děti ve všech výše uvedených oblastech. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo dle svých individuálních schopností jedinečnou a relativně

samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost a jejich individuální možnosti.

Chceme, aby u nás byly děti spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

4.2.1. Cesta k našim cílům – formy a metody vzdělávací práce

- vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí
- respektujeme individualitu každého dítěte
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte
- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového, kooperativního a situačního učení, učení hrou a činnostmi dětí
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, zařazujeme metody experimentování a přímého prožitku dítěte v dané činnosti
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné, snažíme se předávat pozitivní morální hodnoty
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost a provázanost ve formě frontální, skupinové i individuální práce.
- chceme být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním

- připravujeme prostředí a vytváříme dítěti vzdělávací příležitosti tak, aby mu pomáhaly lépe chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe
- uplatňujeme integrovaný přístup ve vzdělávání

5. Vzdělávací obsah, integrované bloky

Vzdělávací obsah je rozpracován do 5. Integrovaných bloků, které jsou specificky tematicky zaměřené. Zároveň jsou tvořeny tak, aby v nich mohly být průřezově naplňovány všechny vzdělávací oblasti.

Cíle, vzdělávací nabídka a výstupy jsou pak popsány jednak jako všeobecné, které platí pro naplňování vzdělávacích oblastí ve všech integrovaných blocích a jsou tedy pro všechny bloky společné a jednak jako specifické pro každý integrovaný blok zvlášť. Oba soubory cílů však tvoří neoddělitelné složky vzdělávacího obsahu.

Integrované bloky jsou závazné pro všechny učitelky, ale míra naplňování cílů vzdělávacích oblastí není zcela stanovena. Některá oblast může převažovat, jiné se může v realizaci blok dotýkat jen velmi okrajově.

V rámci integrovaného bloku je volba témat v kompetenci učitelek. Témata se nutně nemusí měnit vždy po týdnu a jejich volba probíhá operativně během roku. Specifická témata většinou společná pro celou MŠ se plánují ve spojitosti s jednorázovými akcemi či aktivitami, které se organizují nad běžný rámec činností mateřské školy, aby byly zasazeny do souvislostí.

Cíle integrovaných bloků a jednotlivých vzdělávacích oblastí, v kterých je blok realizován, se rozpracovávají v jednotlivých třídních vzdělávacích programech, které již zohledňují specifika jednotlivých tříd, jejich potřeby a zároveň dávají prostor pro kreativitu třídních učitelek.

Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy jsou pak rozpracovány specificky pro každou třídu zvlášť, aby byl dodržen princip „od jednoduššího k složitějšímu“ a zároveň aby ve třídách probíhaly činnosti přiměřené věku dané skupiny (samozřejmě s přihlédnutím k individualitě každého dítěte). Vznikne tak současně určitá posloupnost či návaznost ve vzdělávací nabídce dle věku i z hlediska jednotlivých tříd.

Třídní vzdělávací programy obsahují charakteristiku dětské skupiny ve třídách, jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu, upřesňují některé obecné formulace, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití dětí ve skupině. Naznačují vzájemné spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd, volby metod a postupů a další potřebná specifika pro tu kterou třídu, jako je režimové uspořádání dané třídy, spolupráci s rodinou apod.

Integrované bloky

- I. Voláme sluníčko, haló, haló...
- II. Jak sluníčko namalovalo podzim
- III. Sněží, sněží potichu, slunce chodí v kožichu...
- IV. Sluníčko už zase svítí, vyšívá svět pestrou nití
- V. Koulej se sluníčko, kutálej...

5.1. Vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy sledované u dětí během celé předškolní docházky v jednotlivých oblastech v rámci všech integrovaných bloků

Vzdělávací cíle

Dítě a tělo

- pobytem venku a pohybem přispívat ke zdravému vývoji dětí
- osvojit si poznatky o vlastním těle a zdravých životních návycích
- učit se dbát o zdraví a bezpečí svoje i druhých
- rozvíjet hrubou motoriku, obratnost a koordinaci těla
- rozvíjet jemnou motoriku, zručnost a zacházení s různými materiály a nástroji
- rozvíjet grafomotoriku a vizuomotorickou koordinaci
- rozvíjet sebeobsluhu

Dítě a psychika

- rozvíjet komunikační schopnost (řeč) ve všech jejích rovinách (foneticko – fonologické, syntaktické, sémantické a pragmatické)
- rozvíjet správné pojmenovávání věcí, činností i dějů a osvojovat si pojmy nové
- rozvíjet všechny percepčně motorické funkce
- rozvíjet předmatematické představy
- rozvíjet časoprostorovou orientaci
- rozvíjet koncentraci pozornosti
- rozvíjet všeobecnou informovanost
- rozvíjet sebedůvěru a emoční stabilitu

Dítě a druhý

- rozvíjet komunikativní dovednosti (ve vztahu k dětem i dospělým) a kultivovaný projev
- rozvíjet spolupráci
- rozvíjet empatii a porozumění druhým
- učit se dodržovat pravidla
- učit se konstruktivně řešit konflikty

Dítě a společnost

- posilovat vytváření správných hodnot
- posilovat utváření pravidel chování a společenských návyků
- posilovat zařazení dítěte ve skupině vrstevníků a přijímání společenských rolí
- vést k samostatnosti
- vést k zodpovědnosti
- dávat příležitosti k seznamování se s kulturou a uměním

Dítě a svět

- rozvíjet všeobecnou i sociální informovanost
- pomoci všítat si změn v okolí i ve společnosti, porozumět jim a správně se přizpůsobit
- rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí

Vzdělávací nabídka

Dítě a tělo

- zdravotně zaměřená cvičení a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení ...)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- sportovní činnosti a hry venku i uvnitř
- modelování a konstruktivní činnosti
- výtvarné a pracovní činnosti
- grafomotorické pracovní listy
- běžné sebeobslužné úkony

Dítě a psychika

- vypravování vlastního pozorování a zážitků
- recitace, zpěv, činnosti s rytmickými hudebními nástroji
- práce s obrázky, hračkami, didaktickými pomůckami i reálnými věcmi a nástroji
- cílená řečová průprava („logopedické rozcvičky“)
- činnosti zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a percepčních funkcí
- činnosti zaměřené na rozvoj předmatematických představ
- činnosti zaměřené na rozvoj časoprostorové orientace

Dítě a druhý

- prosociální hry
- dramatické aktivity, hry s využitím maňásků apod.
- předčítání, vypravování a práce s příběhy
- jakékoli hry s pravidly (stolní, pohybové, skupinové)
- zdravě vedené olympiády a soutěže

Dítě a společnost

- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování divadelních a jiných kulturních představení
- hry zaměřené na různé společenské role (dramatické ...)
- zpěv a hudební a hudebně pohybové činnosti
- běžné denní činnosti

Dítě a svět

- prohlížení různých knížek, časopisů, encyklopedií
- aktivity s využitím poznatků o jiných kulturách (Indiáni ...)
- přírodovědné experimenty
- běžné činnosti spojené s udržováním čistoty prostředí (třídění odpadu ...)
- běžné činnosti spojené s ochranou přírody (kladné chování ke zvířatům, rostlinám, neplýtvání vodou ...)

Vzdělávací nabídka je, jak už bylo uvedeno výše, plně v kompetenci každé učitelky a zde je navržena obecně s vědomím toho, že pro některé cíle může být předložena jako **vlastní úkol**, ale daný cíl také může být sledován jako **součást úkolu jiného** (např.: koncentrace pozornosti). Jindy může být cíle dosahováno místo předložení přímé vzdělávací nabídky spíše **formou či metodou práce a osobním vedením pedagoga** (např.: rozvoj spolupráce – vytvářením dvojic a skupinek při dané aktivitě, zpracování pracovních listů apod., rozvoj sebedůvěry – vytvářením pozitivní atmosféry, motivací a oceněním dílčích úspěchů dítěte pedagogem apod.)

Očekávané výstupy

Dítě a tělo

- osvojilo si poznatky o vlastním těle a zdravých životních návycích
- dbá o zdraví a bezpečí svoje i druhých
- pohybuje se obratně a koordinovaně
- zacházení bezpečně s různými materiály a nástroji
- kreslí, vybarvuje, vystřihuje
- zvládá grafomotorické tahy a tvary, obkreslí jednoduchý obrázek
- zvládá sebeobsluhu

Dítě a psychika

- přemýšlí a správně komunikuje
- pojmenovává věci, činnosti i děje

- vnímá zrakem, sluchem i ostatními smysly, rozlišuje, ukládá do paměti a z paměti vybavuje
- rozlišuje množství a počet, přiřazuje, třídí a seskupuje do skupin na základě stejných vlastností
- rozlišuje různá časová období, orientuje se v prostoru, na ploše a vlastním těle
- soustředí se na danou činnost
- pracuje s informacemi
- snaží se o výkon přiměřený svému věku a dosaženým dovednostem, nebojí se

Dítě a druhý

- komunikuje přiměřeně s dětmi i dospělými
- spolupracuje
- snaží se porozumět druhým
- dodržuje pravidla
- snaží se konstruktivně řešit konflikty

Dítě a společnost

- řídí se správnými hodnot
- dodržuje správná pravidla chování a společenské návyky
- zastává vlastní roli ve skupině vrstevníků, přijímá role ostatních, respektuje autority
- je přiměřeně samostatnostné
- je přiměřeně zodpovědné
- má kulturní a umělecké zážitky

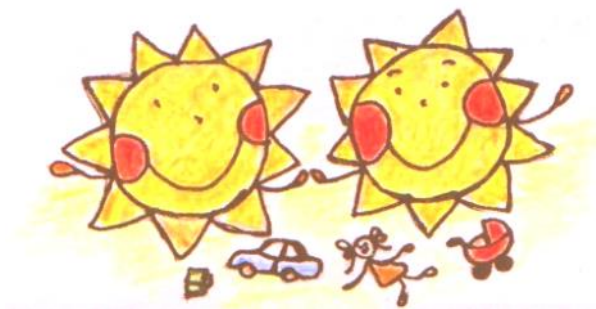
Dítě a svět

- je přiměřeně všeobecně i sociálně informované
- všímá si změn v okolí i ve společnosti, snaží se jim porozumět a správně se přizpůsobit
- má kladný vztah k životnímu prostředí

6.2. Specifické vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy pro realizaci dle jednotlivých integrovaných bloků

6.2.1. Voláme sluníčko, haló, haló...

Po prázdninách se opět vracíme do mateřské školy. Někteří z nás jsou tu poprvé. Chceme se společně poznat. Učit se, jak to v mateřské škole chodí, co je kamarádství. Společně vytvoříme pravidla pro naše soužití v mateřské škole, aby nám tu spolu bylo dobře.

V tomto integrovaném bloku probíhá zejména adaptace dětí na prostředí mateřské školy. Všechny činnosti a aktivity jsou směřovány na postupné přivykání dětí, zejména těch nově přijatých, kde je obzvláště dbáno na vytvoření jistoty, bezpečí a důvěry ve vztahu ke všemu novému. Učíme se poznat své místo u stolu, svou značku ve třídě i v šatně. Začínáme vytvářet vztahy ke všem dospělým i dětem v mš. Starší děti již nástup do nové třídy zvládají snadněji a tak je možno dle potřeby přejít již k prvním podzimním tématům a činnostem.

Vzdělávací cíle:

- seznámit děti s novým prostředím mateřské školy a personálem, naučit se v něm orientovat, poznat svoji značku
- seznámit děti mezi sebou navzájem, podpořit navazování nových přátelství a vztahů
- vést děti k vzájemné spolupráci při činnostech a respektu jeden druhého
- vést děti k vyjádření svých potřeb a názorů
- vysvětlit dětem, že jsme tu pro ně a pokud potřebují pomoc, mohou se na všechny s důvěrou obrátit
- vytvářet u dětí povědomí o organizaci dne
- vytvořit společná pravidla chování ve třídě, dbát na jejich dodržování
- vést děti k udržování pořádku (hračky, oblečení, pracovní místo, zahrada)
- podporovat utváření hygienických návyků a dbát na jejich upevnování
- vést děti ke správnému stolování
- pozitivně motivovat děti k ochutnávání nových jídel, která z domova neznají

- motivovat děti k samostatnosti a podporovat u nich rozvoj sebeobsluhy
- seznamovat děti s pravidly, která vedou k bezpečnému chování v objektu mateřské školy, na zahradě i na procházkách po okolí
- podpořit celkový rozvoj dítěte, jeho tvořivost a fantazii při pohybových, výtvarných, hudebních a dramatických činnostech, umožnit jim vyjádřit prostřednictvím těchto her své emoce a potřeby
- seznámit děti se školní zahradou a nejbližším okolí školy

Vzdělávací nabídka:

- je v kompetenci pedagogů, kteří je zpracovávají do svého třídního vzdělávacího programu s ohledem na své představy a potřeby dětí ve třídě
- hry se jmény a charakteristikami dětí
- pohybové a námětové hry s tématem mateřské školy, rodiny, kamarádství
- hry zaměřené na pravidla slušného chování (pozdravit a rozloučit se, poprosit a poděkovat)
- maňásek jako prostředník pro komunikaci mezi pedagogem a dětmi
- prohlídka školní budovy, zahrady a přilehlých prostor, seznámení se se zaměstnanci mateřské školy
- vycházky po obci spojené s ukázkou významných staveb a míst
- hry na školní zahradě (houpačky, pískoviště, odrážedla, tříkolky, koloběžky)
- pohybové hry v přírodě, tematické rozcvičky
- hudebně pohybové hry, básničky s pohybovým doprovodem
- pracovní listy
- výtvarné a pracovní aktivity
- spontánní dětské hry

Očekávané výstupy:

Dítě:

- bezpečně pozná svoji učitelku, reaguje na oslovení
- orientuje se v prostředí mateřské školy, zná svou značku, místo u stolu a jména svých kamarádů
- adaptuje se na pobyt v mateřské škole, v rámci své individuality překonává odloučení od rodiny

- má v kolektivu své kamarády, se kterými si hraje a konzultuje své nápady a problémy
- má povědomí o organizaci dne; ví, jak činnosti na sebe navazují
- dodržuje hygienické návyky (mytí rukou před jídlem a po jídle, po použití toalety a po návratu z vycházky)
- zná zásady správného stolování, umí jíst lžící popřípadě příborem
- po vhodné motivaci učitelkou zkusí ochutnat neznámé potraviny a jídla
- zvládá samostatně nebo s mírnou pomocí jednoduché úklidové práce a sebeobsluhu
- zná společná pravidla utvořená ve třídě a dbá na jejich dodržování
- má povědomí o bezpečném chování a jednání v objektu mateřské školy, na zahradě a vycházkách

+ Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy plynoucí z realizace vzdělávacích oblastí

6.2.2. *Jak sluníčko namalovalo podzim*

Než jsme se nadáli, přišel do
zahrady, na pole i do lesa podzim. Co se v přírodě mění, kdo se schovává pod listím a chystá si zásoby na zimu? A kdo nás pozoruje z oblaků? Co všechno se stane, než začnou padat první vločky?

Společně prozkoumáme, jak sluníčko namalovalo podzim, vypustíme draky a možná dle okolností zorganizujeme podzimní slavnost..., budeme společně poznávat naše emoce a začne naše první experimentování s přírodou, připomeneme si, jak na podzim chránit a utužovat naše zdraví.

V tomto integrovaném bloku bude převládat pozorování podzimních změn v přírodě při vycházkách do okolí. Nebudou chybět různorodé činnosti s přírodninami, pozorování

podzimní sklizně, strojů, které pomáhají lidem. Zkusíme vypořádat, jak se příroda chystá na zimu.

Začíná také období sledování individuálních dovedností dětí a první konkrétní opatření jako logopedické chvílky, úprava držení tužky, grafomotorické cviky, cílený rozvoj smyslového vnímání, jemné a hrubé motoriky. Využití vycházek také k dovednosti překonávání přirozených překážek v prostředí lesa či louky.

Vzdělávací cíle:

- vést děti k elementárnímu chápání proměny přírody v podzimním období
- seznámit děti se znaky podzimu všude kolem nás - v zahradě, na poli, v lese
- maximálně u dětí rozvíjet kladný vztah k přírodě a jejím zákonitostem
- motivovat děti k experimentování a hledání vlastních závěrů
- podpořit rozvoj fantazie a tvořivosti při práci s přírodninami
- společně vyzdobit mateřskou školu podzimní tematikou pracemi dětí
- přijatelnou formou seznámit děti s posvícením a svátky sklizně, příprava podzimních společných akcí (soutěže pro děti)

Vzdělávací nabídka:

- pobyt venku na zahradě a časté procházky do přírody sloužící k pozorování změn v přírodě
- výroba draků a pouštění draků na okolních polích, ev. Drakiáda s rodiči
- činnosti zaměřené na správné oblékání v chladných a deštivých podzimních měsících
- otužování, jako prevence onemocnění; kamarád stůně – bylinky z naší zahrádky, čaj s medem a spousta vitamínů ze zahrady, ev. podzimní soutěžení na zahradě mš
- záměrné pozorování běžných předmětů, věcí kolem sebe a přírodních úkazů (pojmenování a třídění dle vlastností, barev, tvarů, materiálů)
- motivovaná manipulace s přírodninami, které si děti samostatně při procházkách nasbírají
- pohádky, básničky, hádanky, písničky, pranostiky, dramatizace a námětové hry spojené s podzimem a vším, co k němu patří

- přirozené i zprostředkované poznávání přírody, sledování rozmanitých změn (příroda živá a neživá, přírodní jevy, počasí, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, znaky ročních období)
- ekologicky motivované aktivity zaměřené na poznání a ochranu životního prostředí
- připravit podzimní soutěžení

Očekávané výstupy:

Dítě:

- při pobytu v přírodě vnímá změny, které jsou mu srozumitelné, dokáže je popsat a vyprávět o nich
- chápe důležitost ochrany životního prostředí, pomocí experimentů vyvodí závěr, který je pro okolí poučením (znečištěná voda, suché rostliny, toxické zplodiny z výfukových plynů a topení, atd.)
- dokáže zachytit poznatky a skutečnost ze svého okolí a dokáže je vyjádřit pomocí různých technik (malování, kreslení, modelování, tvoření z papíru a přírodnin, konstruktivní stavebnice)
- dokáže vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově tóny a zvuky kolem sebe, zrakově barvy, tvary a specifické vlastnosti, dále vůně a chutě, například podzimního ovoce a bylinek, a hmatem struktury a tvary)
- správně drží tužku, štětec, nůžky
- má povědomí o podzimních tradicích a lidových svátcích

+ Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy plynoucí z realizace vzdělávacích oblastí

6.2.3. Sněží, sněží potichu, slunce chodí v kožichu...

Začíná zima a na jejím začátku si připomeneme krásné lidové tradice – počínající Advent, Mikulášskou nadílku, Vánoce. Je to období pohádek, plné očekávání a společného chystání kouzelné atmosféry Vánoc pro naše nejbližší. Vyzdobíme si třídy, vyrobíme adventní kalendáře a zkusíme společně nazdobit perníčky či upéct cukroví – využijeme k tomu různé materiály a podpoříme fantazii i jemnou motoriku. Budeme chystat vánoční besídky s básničkami, říkadly a tanečky, starší si troufnou i na dramatizaci.

Do kalendáře přijde Nový rok, den se zkracuje a počasí venku nás láká k zimním radovánkám. Společně myslíme na zvířátka v lese, poznáváme stopy ve sněhu a ptáčkům plníme krmítka.

Musíme více myslet také na své zdraví, správně se oblékat a vědět, jak přemůžeme kašel a rýmu. Aby zima v mateřské škole nebyla jen o vážných věcech, pustíme k nám na závěr i trochu legrace a uspořádáme rozpustilý masopustní rej – karneval!

Pokud počasí dovolí, využijeme všechny možnosti k tomu, abychom si snůh co nejvíce užili v pohybově sportovních aktivitách na zahradě, okolí školy či na kopcích nedaleko mš. Děti budou vedeny zejména k prosociálnímu citění, ohleduplnosti, k hodnotám rodiny. Seznámí se také s časovou posloupností, získají elementární znalosti o průběhu roku a jednotlivých ročních období.

Vzdělávací cíle:

- přiblížit dětem změny v zimní přírodě, rozvíjet schopnost dítěte na tyto změny reagovat a vyrovnávat se s nimi
- přiblížit dětem významné tradiční svátky v roce a umožnit jim společně prožít jejich atmosféru
- vytvoření a upevňování povědomí o posloupnosti dnů v týdnu, měsíců v roce a ročních období
- vytvoření a upevňování povědomí o zdravém životním stylu, prevenci onemocnění, základních znalostí o lidském těle

Vzdělávací nabídka:

- je v kompetenci pedagogů, kteří je zpracovávají do svého třídního vzdělávacího programu s ohledem na své představy a potřeby dětí ve třídě
- lidové hádanky a pranostiky vztahující se k zimnímu ročnímu období, dětské jazykolamy
- zimní říkadla, poslech a zpěv vánočních koled a písní se zimní tematikou
- společné setkání, povídání a tvoření s rodiči, vánoční besídka
- činnosti směřující k poznávání blízkého okolí mateřské školy v zimě a pozorování změn v přírodě
- hry a praktické pokusy se sněhem, ledem
- výtvarné, pohybové a rytmicko-pohybové činnosti s mikulášskou, vánoční, zimní a masopustní tematikou
- činnosti vedoucí k vytvoření povědomí o zdravém životním stylu, prevence onemocnění, základní znalosti o lidském těle
- činnosti vedoucí k vytvoření a upevňování povědomí o názvech dnů v týdnu, měsíců v roce a ročních období

Očekávané výstupy:*Dítě:*

- vnímá změny v přírodě a dokáže je slovně popsat
- má povědomí o tradičních svátcích a o tom, jak se slaví
- má povědomí o názvech dnů v týdnu, o měsících v roce a ročních obdobích

- má povědomí o zdravém životním stylu, ví, co člověku prospívá a co škodí. Má též povědomí o základních částech lidského těla, jejich funkci

+ Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy plynoucí z realizace vzdělávacích oblastí

6.2.4. *Sluníčko už zase svítí, vyšívá svět pestrou nití*

Přichází

jaro - pro spoustu

z nás nejmilejší roční období. Sluníčko dostává sílu a my budeme společně pozorovat, jak se probouzí nový život v přírodě, na dvorku či v zahradě. Zaměříme se na poznávání ekosystémů a vysvětlíme si důležitost vody v přírodě. I na louce se objevují první květiny, které se učíme znát zejména v lidových říkadlech a písničkách. Budeme potkávat a vyprávět si o zvířátkách, která pomalu opouští svoje zimní obydlí. Na svět přicházejí mláďátka. Protože ve školce už nejsme žádní nováčci, vyzkoušíme si svou spolupráci a prosociálnost, kterou můžeme pozorovat také např. v říši hmyzu.

Můžeme si vysvětlit, co je aprílového počasí a zkusit si další experimenty s nejen s rostlinkami, které začínají klíčit a růst, ale i s vodou, která má spoustu podob.

Naši předškoláci navštíví školu a společně prozkoumáme, co už umíme, a co bychom mohli ještě dohnat a procvičit. Společně navštívíme i knihovnu a připomeneme si přínos četby knih.

Nezapomeneme ani na lidové zvyky a tradice – vynášení Morany, Velikonoce, ev. pálení čarodějnic.

Vzdělávací cíle:

- všímat si proměn a dění v nejbližším okolí, vnímat, že změny v přírodě jsou přirozené a stále se během roku opakují
- sledovat změny v přírodě ohlašující příchod jara – pozorování různých ekosystémů (zahrada, louka, rybník, les)
- důležitost vody na planetě, koloběh vody v přírodě (možno i v V. bloku)
- experimentovat nejen s přírodninami, vysazovat nové rostliny, pozorovat pupeny a květy rostlin, zapamatovat si poznatek získaný z činnosti
- všímat si negativních jevů, které poškozují životní prostředí; hledat způsoby nápravy
- posilovat přirozené poznávací city (zájem, zvědavost, radost z objevování a experimentování zejména v přírodě)
- posilovat u dětí rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- seznamovat se s lidovými zvyky a tradicemi; Velikonoce , Vynášení Morany, ev.pálení čarodějnic
- rozšířit poznatky o domácích zvířatech a jejich užitku pro lidi
- přiblížit dětem přijatelnou formou lesní zvířata, zpěvné ptáky i dravce, hmyz; seznámit je s prevencí rizika nálezů od volně žijících zvířat, s riziky s nalezenými mláďaty v přírodě
- vytvořit a posílit povědomí o důležitosti a přínosu čtení knih, podpořit předčtenářskou gramotnost v rozmanitých formách atd.
- vytvářet a posilovat povědomí o řemeslech a povoláních
- posilovat a podporovat obratnost dětí při činnostech patřících k polytechnické výchově (s ohledem na věk)
- vytvářet a posílit povědomí o místě, kde bydlíme (dům, město, stát..)

Vzdělávací nabídka:

- hry na školní zahradě (pískoviště, dětské dopravní prostředky, houpačky, průlezký), procházky do přírody
- dětské encyklopedie a poznávací klíče k určování stromů, rostlin, zvířat, ptáků a hmyzu
- Velikonoce – velikonoční výzdoba mateřské školy, nácvik koledy, pletení pomlázky, barvení vajíček, pečení beránka a mazanců

- environmentální činnosti spojené s pokusy týkající se vody (procházky k Blanici, rybníku, přehradě)
- pomocí lup či dětského mikroskopu pozorovat v přírodě mikrosvět, všimnout si detailů; poslouchat zpěv ptáků, vnímat vůně jarních květů, vytvořit si barevné paletky s jarními motivy
- činnosti zaměřené na vytváření povědomí důležitosti čtení knih, seznámení s oblíbenými knihami každého dítěte, povídání si o knižních hrdinech, posilování předčtenářských dovedností
- básničky, písničky, hádanky, hry a činnosti zaměřené na život domácích a lesních zvířat
- hudební činnosti zaměřené na zpěv písně, sledování a rozlišování rytmu, zacházení s jednoduchými hudebními nástroji
- práce s reálným náradím - zatloukání hřebíčků, práce s motýčkou, hráběmi, stavby bunkrů z přírodnin atp.

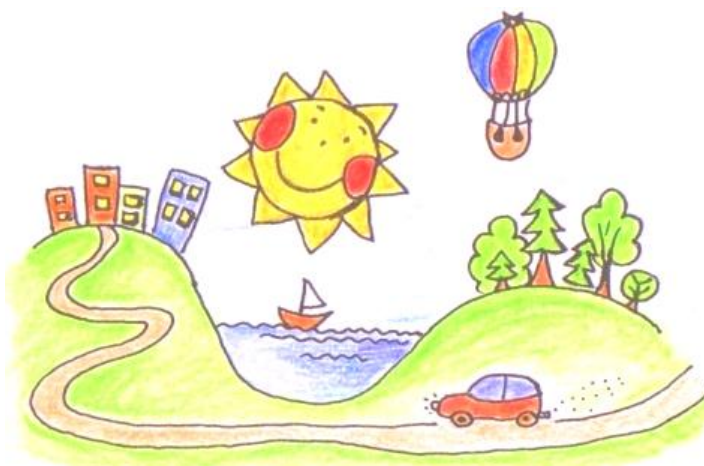
Očekávané výstupy:

Dítě:

- umí vyjmenovat základní znaky jara, charakterizovat ho dle své slovní zásoby a znalostí
- zapojuje všechny smysly do vnímání změn v přírodě (tání sněhu, přelet ptáků z teplých krajín, zelenání trávy, rašící pupeny, květy na stromech)
- nebojí se experimentovat a hledat vlastní závěry k daným aktivitám – podmínky pro růst rostlin atd.
- znát původ velikonočních svátků, vyjmenuje zvyky, které se k Velikonocům váží, zná symboliku pomlázky, barvených vajíček, velikonočního beránka a mazanců; přeřiká samostatně velikonoční koledu
- zpívá jarní písničky, které doprovází pohybem a tancem se šátky a stuhami
- pomocí dětských encyklopedií dokáže vyhledat rostliny a živočichy, se kterými se setkal a charakterizovat je typickými znaky
- chápe důležitost čtení knih, zvládne některé předčtenářské dovednosti
- v rámci polytechnické výchovy dokáže uchopit správným způsobem pracovní nástroj, dokáže postavit dle své fantazie objekt z přírodnin, dokáže popsat jednoduchý pracovní postup

+ Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy plynoucí z realizace vzdělávacích oblastí

6.2.5. Koulej se sluníčko, kutálej...

Koho
svém putování oblohou?

a co uvidí sluníčko při

Dívá se na krásně rozkvetlé zahrady, sad i louku. Snad zahlédne i naše maminky, které slaví svůj svátek. Připomeneme si hodnotu života a rodiny. Povíme si, jak si doma pomáháme, co dělá tatínek či maminka, jaké mají zaměstnání a jaké nástroje či přístroje potřebujeme k práci. Můžeme si připomenout, kde bydlíme, jak to vypadá nejen u nás doma, ale také v našem městě či vesnici, jak se jmenuje náš stát...

Sluníčko ale z výšky uvidí také celou planetu Zemi s jednotlivými světadíly i jejich obyvatele. Co máme jinak a v čem jsme stejní?

Můžeme si vyprávět o pevninách, mořích či poznávat cizokrajná zvířátka nebo poznat, kudy cestuje kapka vody, než z ní sluníčko udělá obláček.

Blížící se prázdniny nám pak připomenou velké téma cestování. Cestovat budeme na výlet, k moři nebo třeba také za Indiány. Cestování může s sebou také nést ještě jeden aspekt, a to bezpečnost. Můžeme dětem přiblížit, jakým způsobem se dá cestovat a jak se chovat v dopravním provozu. Připomeneme si pravidla silničního provozu, dopravní značky, ale také situace, kdy se nám může něco nebezpečného stát a jak tomu předcházet.

Činnosti a hry se přesunou na zahradu a do přírody, společně oslavíme Den dětí, rozloučíme se s předškoláky, pojedeme na společný výlet. Častěji volíme pohybové aktivity a hry dle fantazie dětí, podporujeme hru s přírodninami rozvíjející konstrukčně – prostorové vidění dětí přímou zkušeností.

Vzdělávací cíle:

- přiblížit dětem život v jednotlivých ekosystémech, ev. na jednotlivých světadílech (cizokrajná zvířata ze zoo) nebo v pravěku (dinosauři), vést děti k ochraně přírody a všeho živého v ní
- vytvářet a upevňovat u dětí povědomí o důležitosti dodržování pravidel silničního provozu a hodnotě lidského života a zdraví, které jejich dodržováním chráníme, prevence úrazů během letních měsíců.
- poznávat příbuzenské vztahy v rodině, úcta k rodičům
- vytvoření a posílení povědomí o řemeslech a povoláních
- vytvoření a posílení povědomí o místě, kde žijeme
- podporovat získávání poznatků o lidech z jiných kultur a národností, dovést děti k povědomí o tom, že všichni lidé jsou si rovni, i když se něčím odlišují
- podporovat vlastní aktivitu dětí, experimentování, pozorování přírody
- přiblížit dětem poznatky z oblasti vesmíru
- podporovat hry s přírodninami, stavby prostorových i plošných objektů a umět popsat jejich funkci či účel

Vzdělávací nabídka:

- je v kompetenci pedagogů, kteří je zpracovávají do svého třídního vzdělávacího programu s ohledem na své představy a potřeby dětí ve třídě
- pohybové hry venku
- pozorování ekosystémů v blízkosti mateřské školy
- hry s ekologickým zaměřením, experimentování, pozorování přírody, používání lupy, dětského mikroskopu
- činnosti zaměřené na orientaci v prostoru
- námětové hry (téma rodina, přátelství, výlet, lidé z jiných kultur a národností apod.)
- činnosti zaměřené na pozorování, čím se lidé od sebe odlišují
- prohlížení encyklopedií, činnosti s globusem a mapou
- poučení o nebezpečných situacích (dopravní situace, ostražitost při kontaktu s cizími lidmi apod.), aktivity směřující k bezpečnému chování v dopravních situacích
- přípravy na realizaci společných slavností
- časté vycházky do lesa či parku s možností her s přírodninami

- činnosti k vytvoření a posílení povědomí o řemeslech a povoláních
- činnosti k vytvoření a posílení povědomí o místě, kde žijeme

Očekávané výstupy:

Dítě:

- má povědomí o přírodním prostředí v okolí mateřské školy, o některých živočišných a rostlinách daných ekosystémů, pomáhá společnými aktivitami pečovat o životní prostředí
- chápe funkci rodiny, pojmenuje její členy a orientuje se ve vztazích mezi nimi
- má povědomí o lidech z jiných kultur a národností, dokáže pojmenovat některé země
- chápe, že lidé se navzájem odlišují, ale i přesto jsou si rovni a mají stejnou hodnotu
- má povědomí o planetě Zemi, Slunci a vesmíru
- ví, jak se chovat v dopravních situacích
- má povědomí o situacích, které mohou být pro jeho život a zdraví nebezpečné
- umí postavit plošný či prostorový objekt z přírodnin a vyjádřit dle své fantazie k čemu slouží, popř. popsat jeho části
- umí popsat získaný poznatek z experimentování či pozorování, umí zacházet s lupou, dětským mikroskopem
- má povědomí o řemeslech a povoláních
- má povědomí o místě, kde žije

+ Všeobecné cíle, vzdělávací nabídka a výstupy plynoucí z realizace vzdělávacích oblastí

7. Autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání

	Termín, metody	Odpovědnost

Předmět autoevaluace		
1) Soulad ŠVP s RVP PV	1) 1 x 3 roky na konci roku celková revize 2) při poradách MŠ na konci IB	Celý ped.sbor
2) Plnění cílů ŠVP	Písemné hodnocení na konci každého IB (včetně doporučení pro další práci)	Třídní učitelky
3) Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Písemné hodnocení konkrétního zpracování a realizace IB, týd.tématu a jednotlivých oblastí vzdělávání (včetně opatření) Po ukončení tém. celku a IB	Každá učitelka téma, třídní učitelky IB
4) Práce učitelů	hospitace 1x za rok sebereflexe	Zástupce řed.pro MŠ nebo vzájemné hospitace učitelů každá uč. na konci tém. celku
5) Výsledky vzdělávání – ped. diagnostika	B – začátek roku, konec roku dle hodnotících záznamových archů M - začátek roku, pololetí (šk. zralost - PPP), konec roku – doporučení pro děti s OŠD Průběžně BM– v týdenním hodnocení (včetně opatření)	Třídní učitelky Všechny učitelky
6) Kvalita podmínek vzdělávání	Dle potřeby (konec roku) Společný dotazník zaměstnancům mš - vyhodnocení jako podklad pro vlastní hodnocení	Zástupce řed. pro MŠ

Rok se sluníčkem“

Č.j.	
Vypracovala:	Bc. Vendulka Pěstová
Na tvorbě se spolupodílel:	Pedagogický sbor MŠ
Schválila:	
Pedagogická rada projednala dne:	
Rada školy projednala dne:	
Směrnice nabývá platnosti dne:	
Směrnice nabývá účinnosti dne:	